

Bruselj, 5. junij 2026
(OR. en)

10067/26

SCH-EVAL 27
JAI 717
COMIX 130
SCHENGEN 14
CH
IS
LI
NO

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Datum: 4. junij 2026

Prejemnik: delegacije

Zadeva: Sklepi Sveta o krepitvi upravljanja schengenskega območja na ravni EU in nacionalni ravni

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o krepitvi upravljanja schengenskega območja na ravni EU in nacionalni ravni, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 4179. seji 4. junija 2026.

Sklepi Sveta o krepitvi upravljanja schengenskega območja na ravni EU in nacionalni ravni

Schengensko območje se je razvilo v trden, edinstven in celovit sistem, katerega različne komponente je treba izvajati dosledno in usklajeno, da bi tako lahko okrepili našo kolektivno odpornost.

Za dobro delujoče schengensko območje so potrebni okviri upravljanja na ravni EU in nacionalni ravni, ki se medsebojno dopolnjujejo ter povezujejo vsa ustrezna področja politike in organe izvajanja. Ti okviri zajemajo sklop pravil, postopkov in praks, ki omogočajo učinkovito izvajanje schengenskega pravnega reda, zagotavljajo prosto gibanje oseb prek notranjih meja, krepijo upravljanje zunanjih meja in ohranjajo visoko raven notranje varnosti.

Poleg tega zagotavljajo usklajen in dosleden pristop k reševanju sedanjih izzivov, ki lahko vplivajo na schengensko območje. V zvezi s tem bi bilo treba ustrezno upoštevati področja politike, povezana z migracijami, saj so nedovoljene migracije in nedovoljena sekundarna gibanja, čeprav jih je vse manj, pa tudi instrumentalizacija migracij, še vedno velik izziv za dobro delovanje schengenskega območja.

Čeprav schengensko območje v zadnjih letih vztrajno krepimo, so nekatere pomanjkljivosti pri izvajanju schengenskega pravnega reda še vedno prisotne. Več priporočil iz schengenskih ocenjevanj še vedno ni bilo obravnavanih, precej jih je treba še v celoti obravnavati, medtem ko se druga predolgo udejanjajo. Nekateri rezultati schengenskih ocenjevanj kažejo, da lahko neučinkovito upravljanje schengenskega območja na nacionalni ravni slabi uspešnost nacionalnega izvajanja, kar vpliva na delovanje schengenskega območja in s tem potencialno na medsebojno zaupanje med državami članicami.

Hkrati je treba okrepiti okvire upravljanja na ravni EU, ki so bistven sestavni del upravljanja schengenskega območja. Potem ko se z obstoječimi orodji odkrijejo najbolj pereče pomanjkljivosti, bi moral o njih strateško razpravljati Svet, tako na politični kot na tehnični ravni.

Dobro upravljanje na nacionalni ravni in na ravni EU je ob upoštevanju nacionalnih posebnosti in obstoječih upravnih struktur ključnega pomena za razvoj in izvajanje strateških procesov, tudi v zvezi z integriranim upravljanjem meja in s tem povezanim razvojem zmogljivosti, notranjo varnostjo ter učinkovito uporabo sredstev EU in nacionalnih sredstev, da se odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti in izvajajo schengenske prednostne naloge. K pripravljenosti na krize prispevajo tudi dosledni okviri upravljanja na nacionalni ravni in ravni EU, zlasti v zvezi z načrtovanjem ravnanja v nepredvidljivih razmerah, povezanim z integriranim upravljanjem meja.

Upoštevajoč navedeno –

V zvezi z upravljanjem schengenskega območja na ravni EU:

1. Svet opozarja na Schengensko deklaracijo z dne 12. junija 2025¹, v kateri je poudarjen pomen dodatne utrditve upravljanja schengenskega območja na ravni EU in nacionalni ravni, navedeno pa je tudi, da je schengensko območje brez nadzora na notranjih mejah temelj prostega gibanja, ki spodbuja socialno kohezijo in gospodarsko rast, ter da bi morala začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah ostati skrajni ukrep.
2. Svet opozarja tudi na sklepe Evropskega sveta z dne 19. marca 2026², zlasti na točko 31 o preprečevanju in odpravi ovir za štiri svoboščine, da se zagotovita konkurenčnost in delovanje enotnega trga.

¹ 10068/25.

² Schengensko območje je kot eden od bistvenih dejavnikov spodbujanja enotnega trga ključno gonilo gospodarske rasti in konkurenčnosti (EUCO 1/26).

3. Svet opozarja na strateške smernice za zakonodajno in operativno načrtovanje na območju svobode, varnosti in pravice³.
4. Svet ceni schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem⁴ kot glavni mehanizem za nadzor kakovosti na ravni EU, ki zagotavlja pravilno delovanje schengenskega območja, ter oceno ranljivosti⁵ na področju upravljanja meja. Svet poudarja pomen poročila o stanju schengenske ureditve, schengenskega barometra in pregleda stanja schengenske ureditve. Zagotoviti bi morali skupno celovito oceno delovanja schengenskega območja, temelječo na podatkih in analizah, kot podlago za z dokazi podprto oblikovanje politik. S temi orodji bi morali biti na jedrnat način opredeljeni rezultati in pomanjkljivosti, ki najbolj vplivajo na celotno schengensko območje, da bi lahko Svet in njegova pripravljalna telesa določili ključna področja, na katerih je potrebno nadaljnje ukrepanje, tudi z razpravami v ustreznih delovnih skupinah in odločanjem v Schengenskem svetu. V tem smislu bi morala Komisija pri pripravi barometra jasno izpostaviti politično razsežnost ugotovljenih rezultatov in pomanjkljivosti, njegovo metodologijo pa bi bilo treba nenehno izboljševati. Poročilo o stanju schengenske ureditve in schengenski barometer je treba Svetu posredovati precej pred morebitnimi razpravami v ustreznih delovnih skupinah, da se omogoči konkretna priprava na delo v Schengenskem svetu.

³ 16343/24.

⁴ Uredba Sveta (EU) 2022/922 z dne 9. junija 2022 o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013.

⁵ Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624.

5. S Schengenskim svetom se je okrepi politično usmerjanje schengenskega območja. Naloga Schengenskega sveta je zagotoviti večjo skladnost med tehničnimi ocenjevanji in političnim usmerjanjem schengenskega območja. Glede na to, da je bil v zadnjih letih dosežen napredek pri krepitvi upravljanja schengenskega območja, bi bilo treba uporabo razpoložljivih orodij EU še naprej prednostno obravnavati na ravni EU in nacionalni ravni, obenem pa bi si bilo treba prizadevati za večji poudarek na strukturiranem postopku nadaljnjega ukrepanja na ravni EU, tudi z namenskimi razpravami v ustreznih pripravljalnih telesih Sveta, da bi opredelili področja, na katerih so potrebni nadaljnji ukrepi. V zvezi s tem Svet poziva Komisijo, naj v skladu s svojimi obstoječimi pristojnostmi redno zagotavlja pregled nadaljnjih ukrepov, sprejetih v odziv na ugotovitve v okviru schengenskega barometra.
6. Svet zato ob podpori Komisije in ustreznih agencij EU krepi svojo politično zavezanost temeljitemu in pravočasnemu spremljanju izvajanja priporočil, ki izhajajo iz schengenskih ocenjevanj. Na ta način bo Svet lahko ohranjal visoko raven odgovornosti in spodbujal medsebojno zaupanje med državami članicami.
7. V istem duhu bi moral Svet ob podpori Komisije in ustreznih agencij EU uporabiti vse razpoložljive okvire za dialog na ravni EU, da bi dejavno obravnavali in iskali rešitve za še vedno prisotne pomanjkljivosti pri uporabi pravnega reda Unije.
8. Svet poziva Evropsko komisijo in ustrezne agencije EU, naj v skladu s svojimi pristojnostmi izboljšajo situacijsko zavedanje z rednimi slikami razmer in analitičnimi poročili o stanju schengenske ureditve. Komisija bi morala v tesnem sodelovanju z agencijami EU in državami članicami še naprej pripravljati poročilo o stanju schengenske ureditve, schengenski barometer in pregled stanja schengenske ureditve v skladu z odstavkom 4.
9. Svet tudi poziva ustrezne agencije EU, naj še naprej razvijajo svoje zmogljivosti usposabljanja v skladu s svojimi pristojnostmi in potrebami držav članic ter tesno sodelujejo med seboj, da bi povečale sinergije, preprečile prekrivanje in omogočile hiter odziv na spreminjajoče se potrebe.

V zvezi z nacionalnim upravljanjem schengenskega območja:

10. Svet poziva države članice, naj dodatno okrepijo močno politično vodenje pri nadzoru dejavnosti, povezanih s schengenskim pravnim redom, in njihovem usklajevanju, vključno z izvajanjem prednostnih nalog in ukrepov cikla Schengenskega sveta.
11. Da bi to dosegli, so države članice pozvane, naj še naprej razvijajo svoj celovit vsevladni pristop ter zagotovijo skladno in usklajeno ukrepanje na vseh ustreznih področjih politike, tudi na s tem povezanih področjih, ki bi lahko vplivala na schengensko območje, kot so migracije, ob spoštovanju temeljnih pravic, vključno z varstvom osebnih podatkov.
12. Vzpostavitev dobro delujočih nacionalnih ureditev za preverjanje kakovosti, ki bi jih države članice organizirale v skladu s svojimi specifičnimi potrebami in strukturami, bi lahko podprla ta skladen in celovit pristop, ki zajema vsa področja schengenske politike, v skladu z obstoječimi določbami schengenskega pravnega reda.
13. Brez poseganja v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru bi bilo treba ustrezno upoštevati potrebo po ustreznih sredstvih za izvajanje in razvoj schengenskega okvira. To je ključnega pomena za zagotovitev učinkovite uporabe zmogljivosti na ravni EU in nacionalni ravni ter izvajanja kontingenčnih načrtov, kar je treba podpreti z zadostnim številom osebja, visokokakovostnim usposabljanjem, ustrezno infrastrukturo in opremo, rednim preskušanjem in posodobitvami, tudi ob upoštevanju podpore agencij EU.